

Joint Transparency
Register Secretariat

Vuosikertomus avoimuusrekisterin toiminnasta **2018**

**Euroopan parlamentin ja Euroopan komission
pääsihteereiltä**

**Euroopan parlamentin varapuhemiehelle Sylvie Guillaumelle
ja
Euroopan komission ensimmäiselle varapuheenjohtajalle Frans
Timmermansille**

Avoimuusrekisterin toimintaa koskeva vuosikertomus on toimitettava avoimuusrekisteristä 16. huhtikuuta 2014 annetun toimielinten sopimuksen 28 kohdan mukaisesti Euroopan parlamentin varapuhemiehelle ja Euroopan komission varapuheenjohtajalle.

Kertomuksessa esitetään tilastotietoja avoimuusrekisteristä 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2018 väliseltä ajalta ja kuvataan toimia, joita avoimuusrekisterin yhteinen sihteeristö on toteuttanut erityisesti parhaan mahdollisen laadun varmistamisen, menettelysääntöjen noudattamisen valvonnan ja järjestelmän tunnettuuden lisäämisen osalta.

Sisältö

I. Johdanto

II. Avoimuusrekisterin nykytilanne

1. Tilastot
2. Rekisteröintikannustimet
3. Käynnit avoimuusrekisterin sivustolla

III. Avoimuusrekisterin yhteisen sihteeristön toiminta

1. Avoimuusrekisterissä olevien tietojen seuranta
  - 1.1. Tukipalvelu
  - 1.2. Laaduntarkastus
  - 1.3. Varoitukset
  - 1.4. Valitukset
2. Neuvonta ja avoimuusrekisterin tunnettuuden parantaminen
3. EU:n avoimen datan portaali ja avoimuusrekisteri

IV. Päätelmät

Avoimuusrekisterin sivusto: <http://ec.europa.eu/transparencyregister>

I. JOHDANTO

Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio perustivat avoimuusrekisterin yhteiseksi järjestelmäksi vuonna 2011 toimielinten välisellä sopimuksella. Se on lukuisten muiden aloitteiden ohella yksi niistä keskeisistä välineistä, joilla toteutetaan näiden kahden toimielimen sitoutumista avoimuuteen. Avoimuusrekisteriä sovelletaan kaikkiin organisaatioihin ja itsenäisiin ammatinharjoittajiin, jotka pyrkivät toiminnallaan vaikuttamaan EU:n toimielinten päätöksenteko- ja täytäntöönpanomenettelyihin. Rekisteristä käy ilmi, mitä etuja kukin ajaa ja millaisilla resursseilla. Tämä lisää julkista valvontaa ja antaa kansalaisille, tiedotusvälineille ja eturyhmille mahdollisuuden seurata edunvalvojen toimintaa ja mahdollista vaikutusta. Avoimuusrekisteri on kasvanut perustamisestaan lähtien. Tällä hetkellä siihen kuuluu lähes 12 000 toimijaa¹, jotka kaikki ovat allekirjoittaneet yhteisen hyvän edunvalvontatavan. Se on yksi maailman suurimmista tämänkaltaisista välineistä.

II. AVOIMUUSREKISTERIN NYKYTILANNE²

1. Tilastot

Rekisteröityneiden kokonaismäärä kasvaa edelleen, mutta avoimuusrekisteriin rekisteröitymisen kuusi ryhmää ovat pysyneet kohtuullisen vakaina niiden suhteelliseen kokoon nähden.

”Yritysten omat edunvalvontayksiköt sekä ammatilliset, talous- ja elinkeinoyhdistykset” (**ryhmä II**) oli edelleen vuonna 2018 suurin rekisteröityneiden ryhmä. Siihen kuuluu nykyään hieman yli puolet kaikista rekisteröityneistä (ks. kaavio 1). ”Talous- ja elinkeinoyhdistykset” on hieman yli 40 prosentin osuudellaan edelleen ryhmänsä suurin alaryhmä. Alaryhmän ”Talous- ja elinkeinoyhdistykset” osuus oli lähes 15 prosenttia eli se kasvoi hieman vuonna 2018. Ryhmän II alaryhmän ”Yritykset ja ryhmät” osuus oli lähes 39 prosenttia. Edellisenä vuonna se oli ollut 37 prosenttia (ks. kaavio 2, ryhmä II).

”Kansalaisjärjestöt” (**ryhmä III**) oli edelleen vuonna 2018 toiseksi yleisin rekisteröitymistyyppi. Kaikista rekisteröityneistä organisaatioista yli neljännes oli viime vuoden tapaan kansalaisjärjestöjä.

”Konsultti- ja lakiasiaintoimistot ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat konsultit” (**ryhmä I**) kutistui hieman kooltaan. Sen osuus kaikista rekisteröityneistä laski: viime vuonna se oli 11 prosenttia ja nyt vähän yli 10 prosenttia.

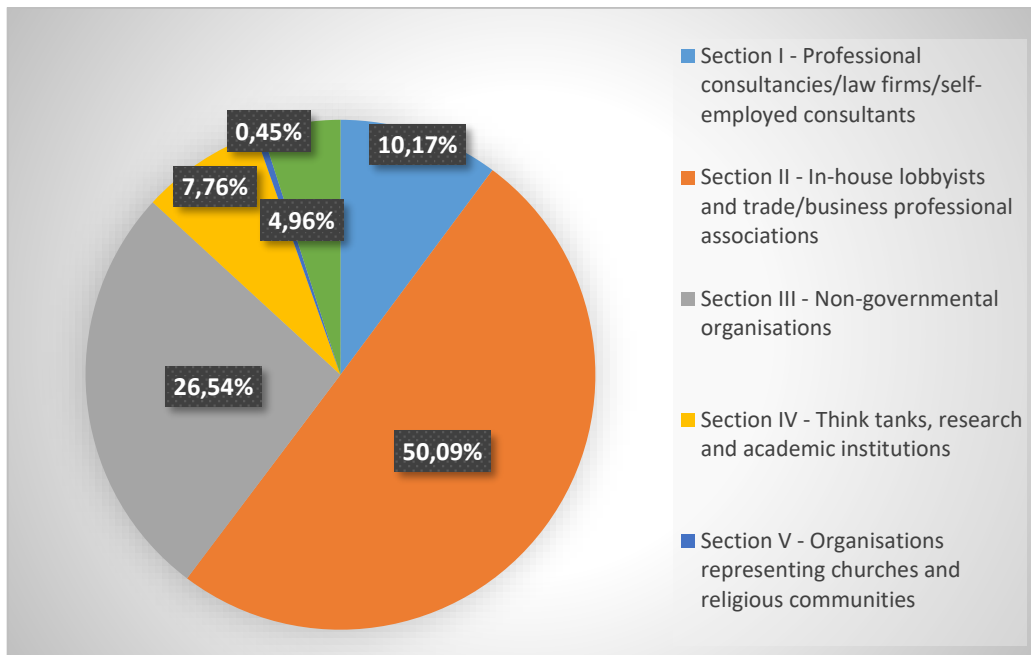
”Ajatushautomoiksi, tutkimuslaitoksiksi ja akateemisiksi laitoksiksi” (**ryhmä IV**), ”Paikallis-, alue- ja kunnallisviranomaisia, muita julkis- tai sekayhteisöjä jne. edustaviksi organisaatioiksi” (**ryhmä VI**) ja ”Kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä edustaviksi organisaatioiksi” (**ryhmä V**) on rekisteröitynyt aiempaa vähemmän yhteisöjä.

---

¹ Luku sisältää vain ne yhteisöt, jotka olivat rekisteröityneet ja aktiivisia 31. joulukuuta 2018.

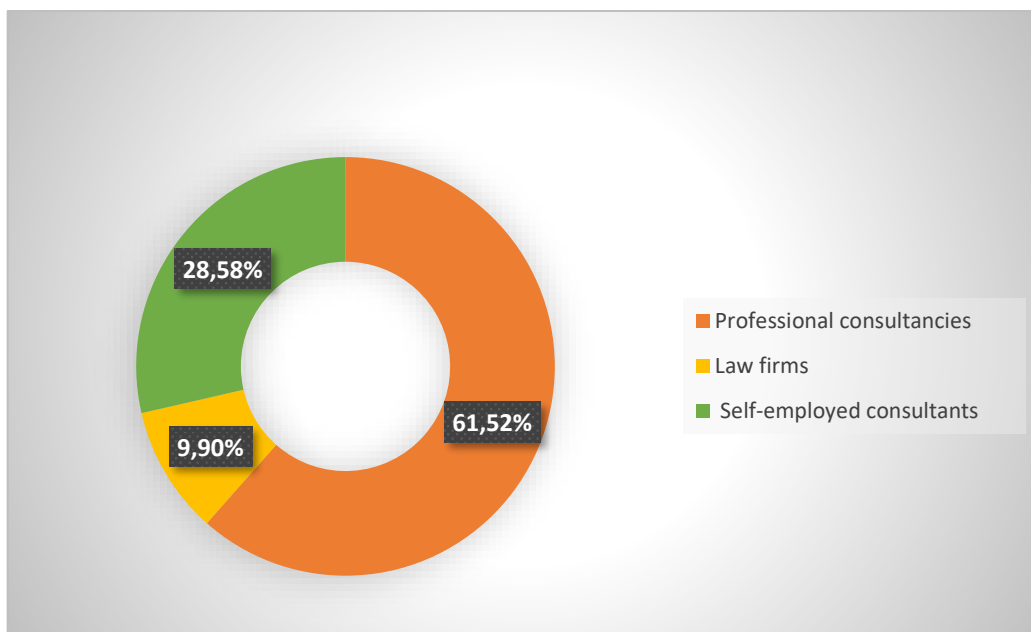
² Kertomuksessa esitetyt luvut vastaavat tilannetta 31. joulukuuta 2018.

Kaavio 1: Edunvalvojen ryhmien jakauma

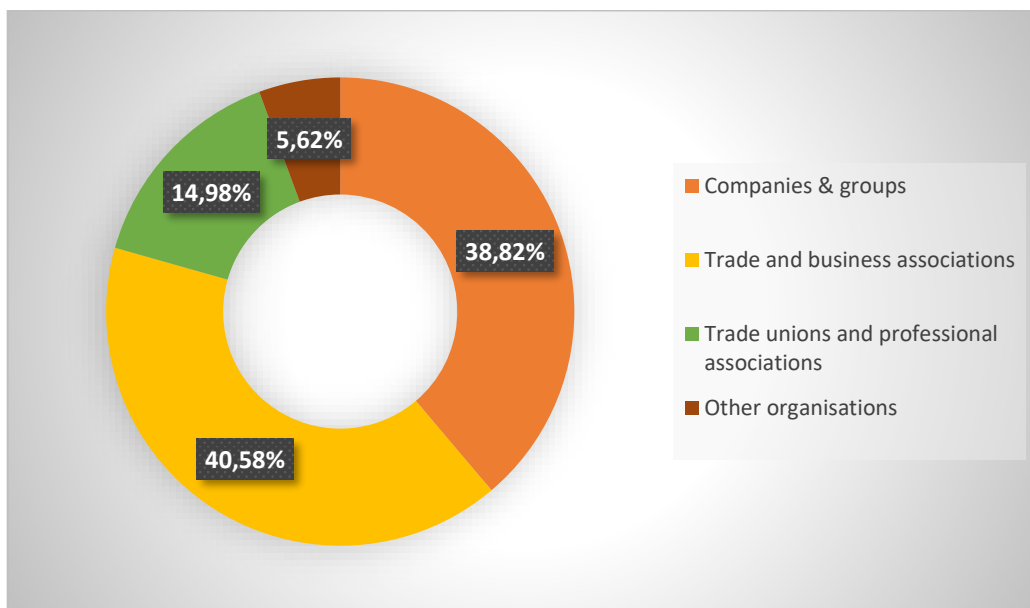
Kaavio 2: Jakauma alaryhmittäin³

Ryhmä I: Konsultti- ja lakiasiantoimistot ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat konsultit

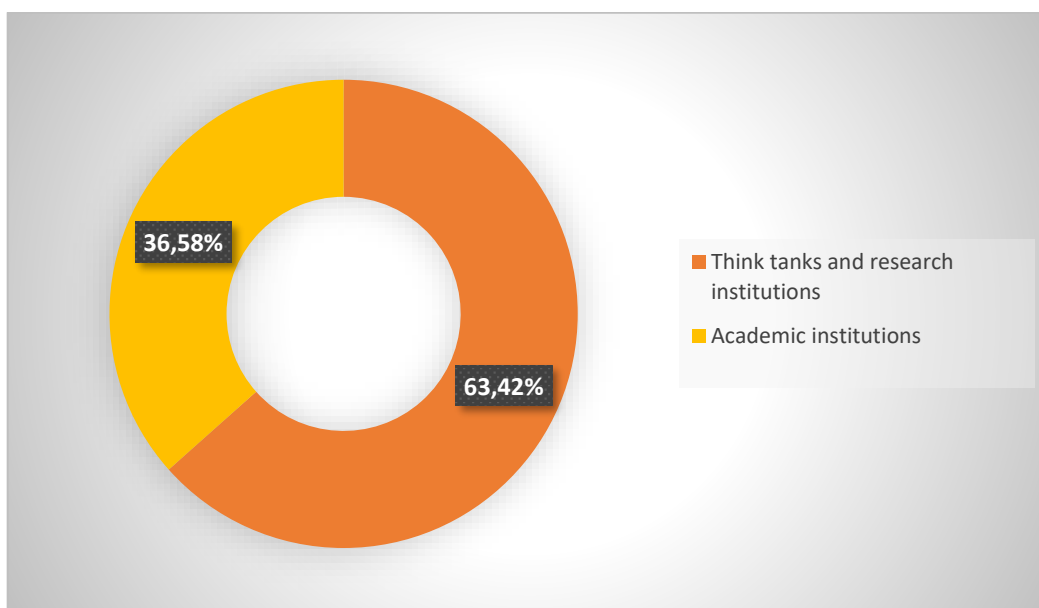

³ Ryhmissä III ja V ei ole alaryhmiä, joten ne eivät sisälly jaotteluun.

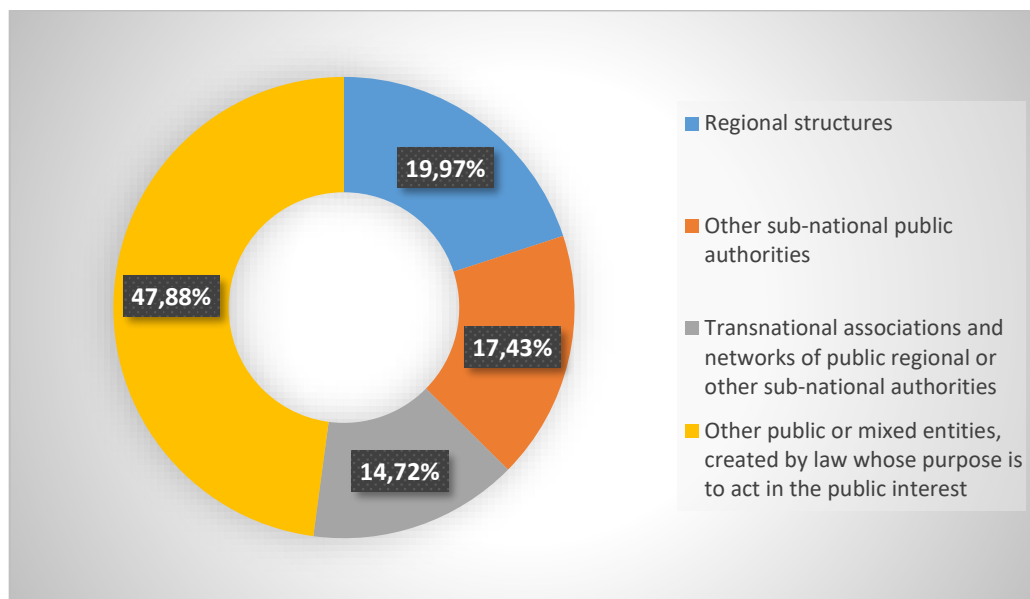
Ryhmä II: Yritysten omat edunvalvontayksiköt sekä ammatilliset, talous- ja elinkeinoyhdistykset

Ryhmä IV: Ajatushautomot, tutkimuslaitokset ja akateemiset laitokset

Ryhmä VI: Paikallis-, alue- ja kunnallisviranomaisia, muita julkis- tai sekayhteisöjä jne. edustavat organisaatiot

Taulukko 3: Rekisteröityneiden jakauma

Avoimuusrekisterissä oli 31. joulukuuta 2018 yhteensä 11 901 rekisteröitynyttä, jotka jakautuivat seuraaviin alaryhmiin:	
<u>I - Konsultti- ja lakiasiantoimistot ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat konsultit</u>	1 211
Konsulttitoimistot	745
Lakiasiantoimistot	120
Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivat konsultit	346
<u>II - Yritysten omien edunvalvontayksiköt sekä ammatilliset ja talous- ja elinkeinoyhdistykset</u>	5 962
<u>Yritykset ja ryhmät</u>	2 315
<u>Talous- ja elinkeinoyhdistykset</u>	2 419
<u>Ammattiliitot ja ammatilliset yhdistykset</u>	893
Muut organisaatiot	335
III - Kansalaisjärjestöt	3 159
<u>Kansalaisjärjestöt, foorumit, verkostot ja muut vastaavat organisaatiot</u>	3 159
<u>IV - Ajatushautomot, tutkimuslaitokset ja akateemiset laitokset</u>	924
<u>Ajatushautomot ja tutkimuslaitokset</u>	586
<u>Akateemiset laitokset</u>	338
<u>V - Kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä edustavat organisaatiot</u>	54
<u>VI - Paikallis-, alue- ja kunnallisviranomaisia, muita julkis- tai sekayhteisöjä jne. edustavat organisaatiot</u>	591
<u>Alueelliset rakenteet</u>	118
<u>Muut valtiotasoa alemman hallintotason viranomaiset</u>	103
<u>Alueellisten tai muiden valtiotasoa alemman hallintotason viranomaisten ylikansalliset yhdistykset ja verkostot</u>	87
<u>Muut julkis- tai sekayhteisöt, jotka on perustettu lailla ja joiden tarkoituksena on toimia yleisen edun mukaisesti</u>	283

Avoimuusrekisteriin tehtiin vuonna 2018 yhteensä 2 762 uutta rekisteröintiä (luku kattaa vain ne yhteisöt, jotka rekisteröitiin vuonna 2018 ja jotka olivat edelleen aktiivisia 31. joulukuuta 2018⁴). Uusia rekisteröintejä tehtiin keskimäärin 230 kuukaudessa (määrä on kasvanut, sillä edellisenä vuonna se oli 202).

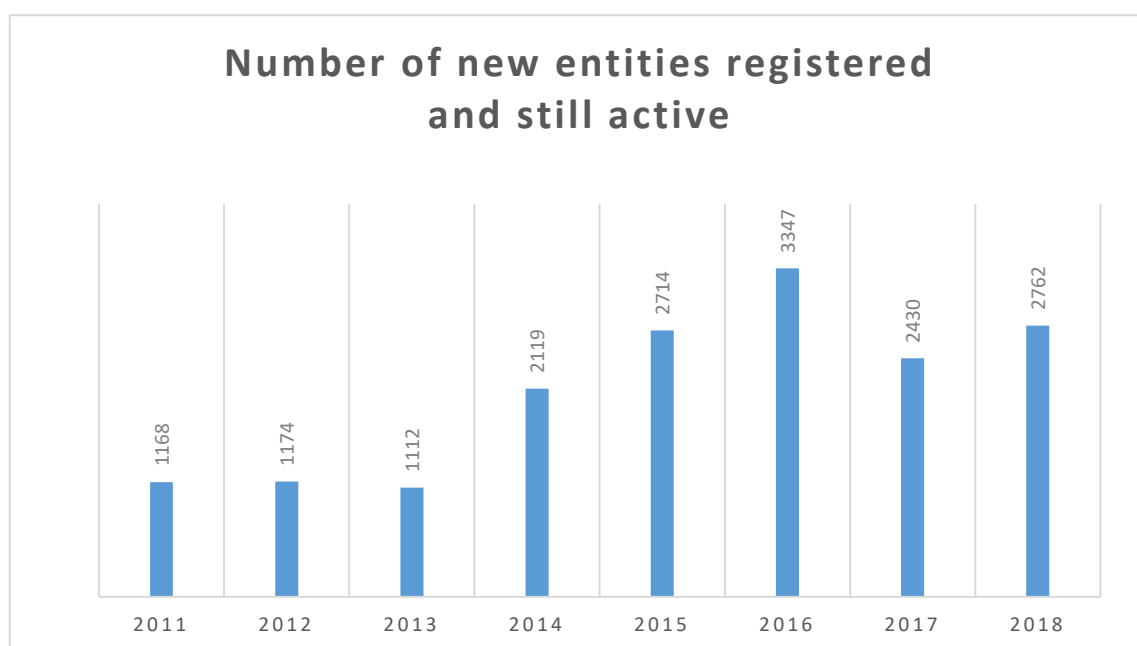
Uudet rekisteröinnit jakautuivat ryhmiin seuraavasti:

- 466 yhteisöä **ryhmään I**;
- 1 143 **ryhmään II**,
- 741 **ryhmään III**,
- 231 **ryhmään IV**,
- 13 **ryhmään V** ja
- 168 **ryhmään VI**.

Huomautus:

Vuositilastot ovat nähtävillä vuodesta 2011 alkaen avoimuusrekisterin verkkosivuston tilastosivulla⁵.

Kaavio 4: Uudet rekisteröitymiset vuosittain

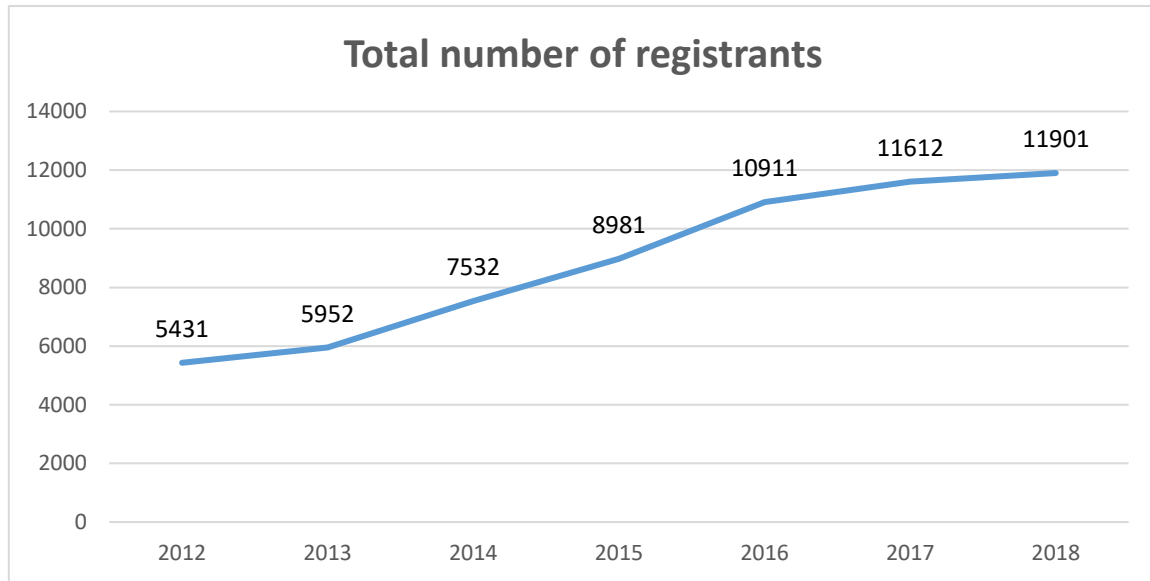
Rekisteröityneiden kokonaismäärä nousi 11 901:een vuonna 2018 (vuonna 2017 rekisteröityjä oli 11 612). Kasvu oli siis vain 2,4 prosenttia eli alle 300 rekisteröitynyttä. Vuosina 2016 ja 2017 se oli ollut 6 prosenttia (kaavio 5).

⁴ Mahdolliseen rekisteröinnin deaktivointiin johtivat muun muassa seuraavat seikat: rekisteröinti peruutettiin oma-aloitteisesti tai avoimuusrekisterin yhteinen sihteeristö poisti yhteisön rekisteristä tukikelpoisuussyiden tai laaduntarkastuksen perusteella.

⁵ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/statistics.do?locale=en&action=prepareView>

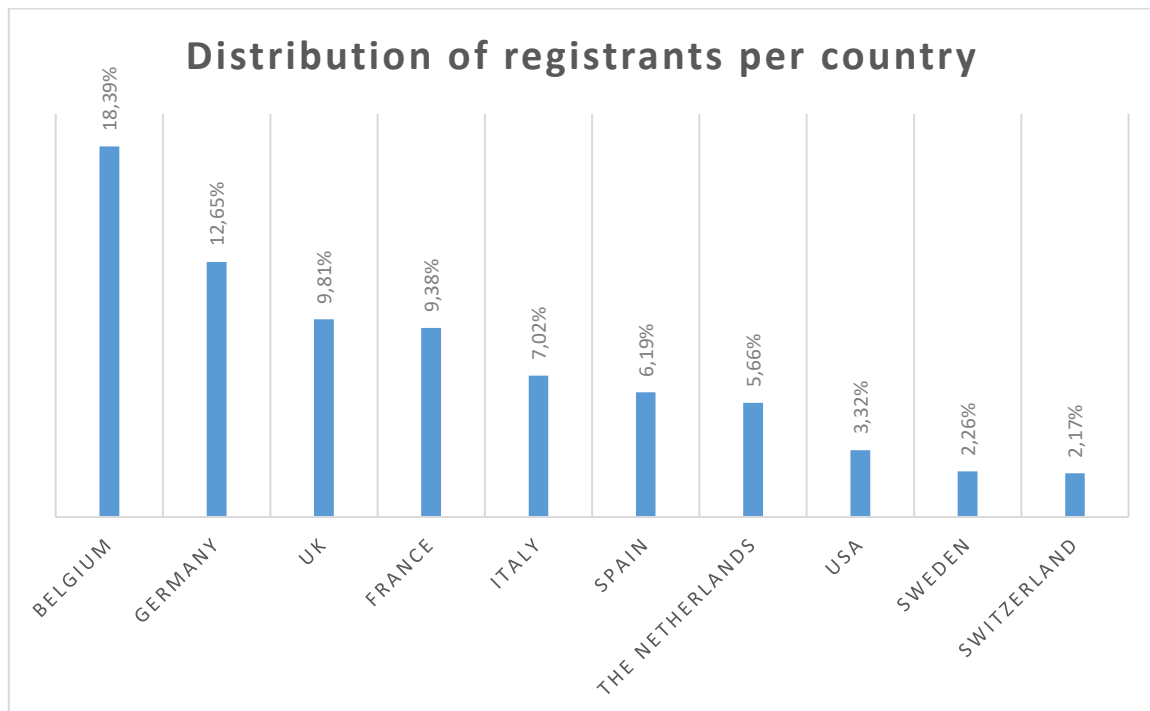

Kaavio 5: Rekisteröityneiden kokonaismäärä vuosittain

Päätoimipaikkaa EU:ssa pitävien rekisteröityjen osuus kaikista rekisteröinneistä on yli 90 prosenttia, mikä merkitsee huomattavaa kasvua edellisestä vuodesta (77 prosenttia). Kymmenen maan kärjessä mainitaan edelleen kaksi EU:n ulkopuolista maata (Yhdysvallat ja Sveitsi) (kaavio 6). Avoimuusrekisterissä on organisaatioita kaikista EU:n jäsenvaltioista. Puolet kaikista rekisteröityneistä oli ilmoittanut, että niillä on päätoimipaikka yhdessä seuraavista neljästä maasta: Belgia, Saksa, Yhdistynyt kuningaskunta ja Ranska. Tilanne on sama kuin aiempina vuosina. Yli 32 prosentilla kaikista rekisteröityneistä on toimisto Belgiassa. Noin 18 prosentilla kaikista rekisteröidyistä se on heidän päätoimipaikkansa.

Kaavio 6: Rekisteröityjen jakauma maittain – kymmenen kärki⁶

⁶ Tilasto perustuu päätoimipaikan sijaintiin, jonka rekisteröityvä on ilmoittanut rekisteröinnin yhteydessä. Joillakin rekisteröidyillä on päätoimipaikkansa lisäksi EU-toimisto Belgiassa.

2. Rekisteröintikannustimet

Parlamentti ja komissio tarjoavat tiettyjä kannustimia rekisteröidyille edunvalvojille. Edunvalvojen pääsy päättäjien luo, tiloihin ja tiettyihin foorumeihin parlamentissa ja komissiossa voi edellyttää rekisteröitymistä avoimuusrekisteriin.

Parlamentin osalta rekisteröintiin liittyy seuraavia käytännön etuja:

- *Pitkäaikaiset pääsyoikeudet sen tiloihin* voidaan myöntää ainoastaan rekisteröityjen organisaatioiden edustajille sen jälkeen, kun parlamentin turvallisuuspalvelu on vahvistanut ne. Rekisteröinnit hyväksytään ja uusitaan verkossa ja käsitellään yleensä kolmen työpäivän kuluessa⁷.
- Jotta edunvalvojilla olisi oikeus *puheenvuoroihin* parlamentin valiokuntien järjestämissä *julkisissa kuulemisissa*, niiden edustamien organisaatioiden on oltava rekisterissä.
- Rekisteröityneet voivat *tilata sähköposti-ilmoituksia* parlamentin valiokuntien toiminnasta rekisterin kautta.
- Jos rekisteröityneet organisaatiot järjestävät *tapahtumia* poliittisten ryhmien kanssa parlamentin tiloissa, niitä voidaan pyytää toimittamaan rekisteröintitiedot.
- Parlamentin puhemiehen *suojelua* pyytäviltä organisaatioilta edellytetään näyttöä rekisteröitymisestään.

Komission osalta käytännön edut ovat seuraavat:

- *Komission jäsenten, heidän kabinettiensa jäsenten ja komission pääjohtajien tapaamiset*: Edunvalvojen on rekisteröidyttävä, jotta he voivat tavata korkean tason päättäjiä.
- *Julkiset kuulemiset*: Rekisteröityneille organisaatioille ilmoitetaan automaattisesti heidän määrittämiään aloja koskevista kuulemismenettelyistä ja etenemissuunnitelmista. ”Rekisteröidyiltä organisaatioilta” ja ”muilta” saadut vastaukset julkaistaan erikseen.
- *Asiantuntijaryhmät*: Tietyntyypisten asiantuntijaryhmien jäsenten nimeäminen edellyttää rekisteröitymistä rekisteriin.
- *Suojelijana toimiminen*: Komissio toimii suojelijana ainoastaan rekisteröidyille edunvalvojille.
- *Yhteydet virkamiehiin*: Komission virkamiehiä kehoitetaan tarkistamaan edunvalvojen rekisteröityminen ennen kuin he hyväksyvät kutsun kokoukseen tai tapahtumaan. Yhteydenpitoa avoimuusrekisteriin rekisteröitymättömiin organisaatioihin voidaan rajoittaa.

Akkreditointi parlamentissa

Parlamentin tiloja koskeva akkreditointi voidaan myöntää enintään 12 kuukaudeksi. Parlamentti myönsi vuonna 2018 noin 8 000 (joko uutta tai uusittua) kulkulupaa henkilöille, jotka edustivat noin 2 500:aa avoimuusrekisterissä olevaa organisaatiota. Määrä on hieman suurempi kuin vuonna 2017.⁸

---

⁷ Ks. myös <http://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/transparency>

⁸ Vuonna 2018 myönnettiin 8 130 lupaa (7 970 vuonna 2017) 2 510 organisaatiolle (2 506:lle vuonna 2017).

Viimeaikainen kehitys

Parlamentti ei ole vuodesta 2017 lähtien enää sallinut avoimuusrekisteristä ”tilapäisesti poistettujen” organisaatioiden edunvalvojien käyttää heille myönnettyjä pitkäaikaisia kulkulupia rekisteristä poistamisen aikana. Heidän kulkulupansa voidaan palauttaa vasta sitten kun tilapäisestä poistamisesta on luovuttu.

Vuonna 2018 otettiin käyttöön uusi rekisteröitymiskannustin, jonka ansiosta rekisteröityneet voivat tilata ilmoituksia parlamentin valiokuntien uutisista. Tilatessa voi valita haluamansa toiminta-alat ja kielet.

Vuonna 2018 käyttöön otettu uusi toiminto sisällyttää (pdf-muodossa) avoimuusrekisteriin rekisteröityneiden profiileihin tiedot kokouksista, joita rekisteröidyt ovat pitäneet komission (komission jäsenten, heidän kabinettiensa jäsenten ja pääjohtajien) kanssa. Tämä uusi toiminto helpottaa koottuihin tietoihin pääsyä ja lisää avoimuutta. Taustalla ovat synergiat, joita syntyy, koska avoimuusrekisteri saa käyttöönsä tietoja vuonna 2017 käyttöön otetusta komission asiantuntijaryhmien ja muiden vastaavanlaisten elinten rekisteristä⁹. Avoimuusrekisterissä on automaattisesti sen asiantuntijaryhmän (-ryhmien) nimi, johon rekisteröity on nimitetty edustamaan joko yhteistä etua (B-tyyppin jäsenet) tai organisaatiota (C-tyyppin jäsenet).

3. Käynnit avoimuusrekisterin sivustolla

Avoimuusrekisterin verkkosivustolla¹⁰ vieraili vuonna 2018 noin 365 000 kävijää¹¹ (30 416 kävijää kuukaudessa), mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Eniten kävijöitä oli Belgiasta (29 prosenttia), Saksasta (14 prosenttia), Yhdistyneestä kuningaskunnasta (8 prosenttia) ja Ranskasta (7,5 prosenttia). Noin 68 prosenttia käynneistä tehtiin suoraan sivustolle ja 24 prosenttia hakukoneiden kautta. Kielivalinnoista voidaan todeta, että käynneistä hieman alle puolet kohdistui englanninkieliselle sivustolle (42 prosenttia; aiemmin 56 prosenttia), ja seuraavina tulivat ranska (14 prosenttia), saksa (17 prosenttia, edellisenä vuonna 10 prosenttia), espanja (6 prosenttia), italia (5 prosenttia) ja muut kielet (16 prosenttia).

III. AVOIMUUSREKISTERIN YHTEISEN SIHTEERISTÖN TOIMINTA

Avoimuusrekisterin yhteinen sihteeristö (jäljempänä ”rekisterin sihteeristö”) koostuu parlamentin ja komission virkamiesten muodostamasta ryhmästä. Avoimuusrekisteriin liittyvät tehtävät vastaavat työmäärältään kummankin toimielimen kohdalla yhteensä noin kuutta kokoaikaista työntekijää.

Rekisterin sihteeristö vastaa avoimuusrekisterin päivittäisestä hallinnoinnista. Se tarjoaa tukipalveluja, antaa rekisteröitymistä koskevia ohjeita, suorittaa tietojen laaduntarkastuksia, käsittelee vastaanotetut varoitukset ja valitukset, koordinoi tietotekniikan kehittämistä ja järjestelmän ylläpitoa sekä toteuttaa rekisterin tunnettuutta lisääviä toimia ja muita viestintätoimia. Rekisterin sihteeristön toimintaa koordinoi komission pääsihteeristön avoimuutta, asiakirjahallintoa ja asiakirjojen saatavuutta

⁹ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/>

¹⁰ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public>

¹¹ Käynnillä tarkoitetaan sitä, että kävijä tulee sivustolle ensimmäistä kertaa. Jos kävijän edellisestä käynnistä sivustolle on kulunut yli 30 minuuttia, se kirjataan uutena käyntinä.

käsittävän yksikön päällikkö. Heinäkuussa 2018 tehtäviä alkoi hoitaa uusi koordinaattori.

1. Avoimuusrekisterissä olevien tietojen seuranta

Rekisterin sihteeristö koordinoi innovatiivisten tietoteknisten ratkaisujen kehittämistä avoimuusrekisterin perustana olevan järjestelmän parantamiseksi. Se käy läpi kaikki uudet rekisteröinnit ja tarkistaa näin niiden hyväksyttävyyden ja varmistaa rekisteröityvien organisaatioiden toimittamien tietojen laadun. Toukokuussa 2017 otettiin käyttöön järjestelmä, joka havaitsee automaattisesti rekisteröintitietoihin mahdollisesti liittyvät laatuongelmat. Järjestelmä tuotti konkreettisia tuloksia vuonna 2018. Rekisterin sihteeristö käsitteli 256 tapausta, jotka olivat ”edelleen hyväksymättä”. Menettelyä sovelletaan rekisteröinteihin, joita ei voida automaattisesti julkaista ennen kuin rekisteröintitietoihin liittyvät erityisongelmat on selvitetty. Tiedoiltaan puutteellisten rekisteröintien kokonaismäärä laski kuudesta prosentista 1,5 prosenttiin tammikuun 2018 ja joulukuun 2018 välisenä aikana.

Toinen vuoden 2018 lopussa käyttöön otettu ominaisuus estää rekisteröityviä valitsemasta vaihtoehtoa ”Vastaperustettu organisaatio, ensimmäinen tilikausi ei ole vielä päättynyt” useina peräkkäisenä vuonna. Tämän vuoksi rekisteröityvän on esitettävä viimeksi päättynyttä tilikautta koskevat taloudelliset arviot, jos yrityksen rekisteröinti on tapahtunut yli kaksi vuotta sitten.

Infrastruktuurin osalta voidaan todeta, että rekisterin turvallisuutta on lisätty ja suorituskykyä tehostettu.

Rekisterin sihteeristö myös tarkisti vuonna 2015 laadittuja avoimuusrekisterin täytäntöönpanoa koskevia ohjeita saatujen kokemusten ja sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella. Päivitetty versio sisältää joukon lisäyksiä ja selvennyksiä, joiden tarkoituksena on auttaa rekisteröinnissä ja pitää rekisteröinti asianmukaisena. Ohjeet ovat saatavilla 23 virallisella kielellä avoimuusrekisterin verkkosivustolla¹².

1.1 Tukipalvelu

Rekisterin sihteeristöllä on rekisteröityviä auttava tukipalvelu. Vuonna 2018 avoimuusrekisterin sihteeristö vastasi 943 yksittäiseen tiedusteluun, jotka toimitettiin monikielisellä ”Yhteydenotot”-verkkolomakkeella. Näistä tiedusteluista 591 koski jo tehtyjä rekisteröintejä, kun taas 125 asiaa koski uusia rekisteröintejä. Kaikkiaan 227 viestiä liittyi muihin asioihin. Lisäksi rekisterin sihteeristölle voi soittaa viikolla tiettyinä aikoina.

12

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?locale=fi&reference=GUIDELINES>

1.2 Laaduntarkastus

Laaduntarkastus on joukko rekisterin sihteeristön suorittamia tarkastuksia, joilla varmistetaan rekisteröityneiden toimielinten välisen sopimuksen liitteen II nojalla toimittamien tietojen laatu ja oikeellisuus asiavirheiden ja epäoikeutettujen rekisteröitymisten välttämiseksi. Jos toimielinten välisen sopimuksen liitteessä II määrättyjä vaatimuksia ei ole noudatettu, rekisterin sihteeristö aloittaa vuoropuhelun rekisteröityneiden kanssa tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi.

Vuonna 2018 rekisterin sihteeristö suoritti 3 963 laaduntarkastusta, mikä on enemmän kuin edellisenä vuonna¹³. Suoritetuista laaduntarkastuksista 48,52 prosenttia (1 923) katsottiin tyydyttäväksi, ja jäljelle jääviin yhteisöihin otettiin yhteyttä rekisteröinnin hyväksyttävyyteen liittyvissä kysymyksissä tai niiden syöttämien tietojen epä johdonmukaisuuksien osalta. Niistä 2 040 yhteisöstä, joihin otettiin yhteyttä, lähes 54 prosenttia eli 1 110 yhteisöä poistettiin avoimuusrekisteristä seuraavasta syystä / seuraavista syistä: Rekisteröityneet olivat toimittaneet epä johdonmukaisia, vääriä tai epätäydellisiä tietoja, ne eivät olleet päivittäneet tietoja, ne olivat rekisteröityneet kahteen kertaan tai ne eivät olleet oikeutettuja rekisteröitymään. Loput 934 yhteisöä päivittivät rekisteröintinsä tyydyttävällä tavalla rekisterin sihteeristön ohjeiden mukaisesti. Kuusi laaduntarkastusta oli edelleen kesken 31. joulukuuta 2018.

1.3 Varoitukset

Varoitus on mekanismi, jonka avulla kolmannet osapuolet voivat ilmoittaa rekisterin sihteeristölle rekisteröitymisoikeutta vailla olevien yhteisö(je)n rekisteröinneistä, rekisteröinneistä, joissa on asiavirheitä, tai rekisteriin piiriin kuuluvien rekisteröitymättömien yhteisöjen toiminnasta. Vuonna 2018 rekisterin sihteeristö käsitteli 22 yksittäistä varoitusta¹⁴ (kuusi alun perin ”valituksina” saatua luokiteltiin sittemmin ”varoituksiksi”). Nämä varoitukset koskivat yhteensä 25:tä organisaatiota, ja kaksi varoitusta koski yhtä yhteisöä. Varoitusten määrä kasvoi hieman vuoteen 2017 verrattuna. Myös rekisteröimättömien yhteisöjen toimintaa koskevien varoitusten määrä kasvoi jonkin verran¹⁵.

Kun rekisterin sihteeristö vastaanottaa ilmoituksia hyvän edunvalvontatavan mahdollisista rikkomisista, jotka kuuluvat yksinomaan hyvän edunvalvontatavan d alakohdan¹⁶ soveltamisalaan, ilmoitukset käsitellään varoituksina, jos ne liittyvät rekisteröityneiden tiedoissa oleviin mahdollisiin asiavirheisiin.

1.4 Valitukset

Valitus on ilmoitus, jonka mukaan rekisteröitynyt on rikkonut hyvän edunvalvontatavan mukaisia velvoitteita. Sen piiriin eivät kuulu tiedoissa olevia asiavirheitä koskevat väitteet, joita käsitellään ’varoituksina’ (ks. edellä 1.3 kohta).

---

¹³ Vuonna 2017 rekisterin sihteeristö suoritti 3 624 laaduntarkastusta.

¹⁴ Vuonna 2017 annettiin 20 varoitusta.

¹⁵ Rekisteröimättömistä yhteisöistä annettiin vuonna 2018 kahdeksan varoitusta, kun taas vuonna 2017 niitä oli seitsemän.

¹⁶ Avoimuusrekisterin hyvän edunvalvontatavan d alakohdassa määrätään, että ”[edunvalvojien on] varmistettava, että rekisteröitymisen ja myöhemmin rekisterin kattaman toiminnan yhteydessä annettavat tiedot ovat niiden parhaan ymmärryksen mukaan kattavia ja ajantasaisia eivätkä ole harhaanjohtavia; hyväksyttävä, että kaikki annetut tiedot tarkistetaan, ja suostuttava noudattamaan hallinnollisia pyyntöjä lisätietojen ja päivitysten toimittamiseksi”.

Vuonna 2018 rekisterin sihteeristö vastaanotti 13 valitusta, joista kaksi otettiin käsiteltäväksi 'valituksina' ja kuusi luokiteltiin sittemmin 'varoituksiksi'. Viiden varoituksen kohdalla katsottiin, että niitä ei voida käsitellä, joko siksi, että ne koskivat asioita, jotka eivät kuulu avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen soveltamisalaan, tai siksi, että valituksen tueksi ei esitetty riittävää näyttöä.

Kahdessa käsiteltäväksi otetussa varoituksessa väitettiin, että [edunvalvojat](#) olivat rikkoneet yhtä tai useampaa seuraavista [hyvän edunvalvontatavan](#) kohdista:

- a alakohta: ”esittäydyttävä aina nimellään ja soveltuviissa tapauksissa rekisterinumerollaan sekä työnantajanaan toimivan tai edustamansa yhteisön tai yhteisöjen nimellä; ilmoitettava valvottavanaan olevat edut, tavoitteet tai päämäärät ja tarvittaessa eriteltävä asiakkaat tai jäsenet, joita ne edustavat”;
- b alakohta: ”pidättydyttävä hankkimasta tai yrittämästä hankkia tietoja tai painostamasta tekemään päätöksiä epärehellisin tai asiattomin keinoin”;
- c alakohta: ”pidättydyttävä esittämästä, että niillä on virallisia yhteyksiä unioniin tai sen toimielimiin, asioidessaan kolmansien kanssa sekä pidättydyttävä antamasta vääriä tietoja rekisteröitymisen yhteydessä kolmansien tai unionin toimielinten virkamiesten tai muun henkilöstön johtamiseksi harhaan ja pidättydyttävä käyttämästä unionin toimielinten tunnuksia ilman nimenomaista lupaa”.

Rekisterin sihteeristön suorittaman tutkinnan ja asianomaisten rekisteröityneiden kanssa toteutetun yhteydenpidon jälkeen toisen käsiteltäväksi otetun valituksen käsittely päätettiin, kun rekisteröityneet antoivat tyydyttävän selityksen ja päivittivät tietonsa. Toisen käsiteltäväksi otetun valituksen käsittely on edelleen käynnissä. Asianmukainen ratkaisu ja päivitys on tarkoitus saada aikaan vuoden 2019 alussa. Päätökseen saatiin toinenkin oma-aloitteinen tutkinta, jonka perusteella rekisteröinti poistettiin rekisterin sihteeristön päätettyä, että kyseessä on c alakohdan rikkomus.

2. Neuvonta ja avoimuusrekisterin tunnettuuden parantaminen

Rekisterin sihteeristö pyrkii jatkuvasti lisäämään rekisterin tunnettuutta. Sen jäsenet antavat säännöllisesti (kummassakin mukana olevassa toimielimessä) sisäistä koulutusta ja toteuttavat ulkoisia viestintätoimia, joiden tarkoituksena on tiedottaa avoimuusrekisteristä ja opastaa sen käytössä.

- Parlamentti järjesti jäsenilleen ja heidän avustajilleen sekä henkilöstölleen 12 sisäistä koulutus- ja tiedotustilaisuutta.
- Komissio järjesti henkilöstölleen kolme kokopäiväistä koulutuskurssia, joiden aiheena oli asianmukainen ja tehokas tapa toimia lobbaajien kanssa. Lisäksi se järjesti avoimuusrekisteristä neljä koulutustilaisuutta eri yksiköiden pyynnöstä.
- Rekisterin sihteeristö osallistui myös 21. ja 22. maaliskuuta 2018 Dublinissa järjestettyyn *European Lobbying Registrar's Network* -verkoston järjestäytymiskokoukseen ja oli yhteydessä samantapaisista verkostoista EU:n jäsenvaltioissa vastaavien tahojen kanssa.

Lisäksi komissio piti vuoden aikana sidosryhmille ja vierailijaryhmille 12 esitelmää, ja parlamenttia pyydettiin esittelemään avoimuusrekisteri kuudessa tapahtumassa, joihin osallistui akateemisen yhteisön ja opiskelijajärjestöjen edustajia, jotka olivat kiinnostuneita edunvalvonnan avoimuudesta.

3. EU:n avoimen datan portaali ja avoimuusrekisteri

EU:n avoimen datan portaalissa¹⁷ julkaistut historialliset tietokokonaisuudet herättivät edelleen huomiota. Tietokokonaisuuksien avulla käyttäjät voivat ladata (XML-tai Excel-muodossa) luettelon henkilöistä, jotka on akkreditoitu, jotta he pääsevät Euroopan parlamenttiin, ja luettelo organisaatioista, jotka ovat useiden vuosien ajan olleet avoimuusrekisterissä. Portaalissa on saatavilla myös interaktiivisia tietovisualisointeja¹⁸.

Sivustoa katsottiin yli 8 000 kertaa, ja se ladattiin yli 1 700 kertaa vuonna 2018.

---

¹⁷ <https://data.europa.eu/euodp/fi/data/dataset/transparency-register>

¹⁸ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/datavisualisation/>

IV. PÄÄTELMÄT

Rekisteröintien määrä on edelleen vuonna 2018 lisääntynyt. Kasvu oli hieman selvempää kuin vuonna 2017. Vuoden aikana rekisteröitiin 2 762 uutta yhteisöä. Avoimuusrekisteri on tällä hetkellä maailman suurin laatuaan, ja rekisteröityneitä on lähes 12 000. Sen näkyvyys ja merkitys edunvalvojien ensisijaisena viitetietokantana on säilynyt muuttumattomana.

Rekisterin sihteeristö varmisti avoimuusrekisterin hyvän edunvalvontatavan valvojana, että varoituksia ja valituksia koskevat hallinnolliset jatkotoimet toteutettiin asianmukaisesti. Avoimuusrekisterin tietojen laadun yleinen parantaminen oli edelleen vuonna 2018 keskeinen painopiste. Vuonna 2017 kehitetty tietotekninen ratkaisu helpottaa tietojen rekisteröintiä ja päivittämistä sekä rekisteröitävien että jo rekisteröityneiden kannalta. Mekanismi auttaa rekisteröityneitä välttämään yleisimmin esiintyvät virheet. Se myös ilmoittaa mahdollisista epäjohtamuksesta rekisterin sihteeristölle, jotta se voi toteuttaa tarvittavat jatkotoimet. Tämä innovaatio on parantanut tietojen yleistä laatua merkittävästi: puutteellisiin tietoihin perustuvien rekisteröintien kokonaismäärä laski vuoden aikana kaikkien rekisteröityjen osalta kuudesta prosentista 1,5 prosenttiin.

Rekisterin sihteeristö toteutti vuonna 2018 ensimmäiset toimet varmistaakseen, että luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725¹⁹ noudatetaan. Toimet saadaan päätökseen vuonna 2019.

Komission ehdotuksesta uudeksi toimielinten väliseksi sopimukseksi pakollisesta avoimuusrekisteristä²⁰ voidaan todeta, että parlamentin, neuvoston ja komission poliittiset edustajat²¹ aloittivat neuvottelut EU:n pakollisesta avoimuusrekisteristä vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä ja jatkoivat prosessia Bulgarian ja Itävallan puheenjohtajakausilla.

- LOPPU -

---

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=CELEX:32018R1725>

²⁰ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-627-EN-F1-1.PDF>

²¹ Avoimuusrekisteristä vastaava varapuhemies Sylvie Guillaume ja perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan puheenjohtaja Danuta Hübner parlamentin puolesta, ensimmäinen varapuheenjohtaja Frans Timmermans komission puolesta sekä Bulgarian ja Itävallan puheenjohtajakausien edustajat.